

F 6/00-01

X AB, registrerat revisionsbolag, innehar revisionsuppdrag i en advokatbyrå. Revisionsbolaget har till Revisorsnämnden (RN) inkommit med en ansökan om förhandsbesked och härvid frågat om det är förenligt med kravet i 15 § första stycket revisorslagen

1. att revisionsbolaget hyr ut en del av sin lokal till advokatbyrån, med eller utan egen ingång för advokatbyrån,
2. att revisionsbolaget, utöver hyresförhållande enligt ovan, till advokatbyrån säljer vissa allmänna kontorstjänster såsom telefonpassning samt hämtning och lämning av post,
3. att revisionsbolaget – utan hyresförhållande enligt ovan – till advokatbyrån tillhandahåller dels ovannämnda allmänna kontorstjänster och dels redovisningstjänster,
4. att personal som är deltidsanställd av revisionsbolaget även är deltidsanställd av advokatbyrån samt
5. att revisionsbolaget tillhandahåller vissa tjänster avseende den ”administrativa” delen av advokatbyråns konkursförvaltning. – De av revisionsbolaget tillhandahållna tjänsterna rörande konkurser avses bestå i upprättande av konkursbouppteckningar, dvs. att sammanställa konkursgäldenärernas kund- och leverantörsreskontra, med utgångspunkt från av advokat lämnat material, och posterna i konkursbouppteckningarna. Vidare skulle tjänsterna innebära granskning av konkursgäldenärernas transaktioner vid tillfället för obestånd. Dessutom skulle revisionsbolaget tillhandahålla sekreterarstöd.

Revisionsbolaget har också frågat om bolaget kan kvarstå i revisionsuppdraget avseende advokatbyrån även om tjänster tillhandahålls m.m. enligt punkterna 1–5 ovan.

RN uttalar följande.

Av 15 § lagen (1995:528) om revisorer, revisorslagen, framgår att revisorer och revisionsbolag inte får utöva annan verksamhet än revisionsverksamhet om utövandet kan rubba förtroendet för deras opartiskhet eller självständighet. Vidare framgår av andra stycket i samma paragraf att RN får meddela förhandsbesked om huruvida en viss verksamhet är förenlig med kravet i första stycket. En förutsättning för att RN skall kunna meddela sådant förhandsbesked är att den verksamhet som ansökan gäller inte faller under begreppet revisionsverksamhet. I förevarande fall har revisionsbolaget bl.a. frågat om ett angivet revisionsuppdrag kan innehas under vissa omständigheter (punkt 6). Eftersom frågan gäller utövande av revisionsverksamhet kan RN inte lämna något formellt förhandsbesked i denna del utan endast göra följande uttalande.

Av 14 § andra stycket revisorslagen framgår att revisorer och revisionsbolag noggrant skall iaktta gällande jävsbestämmelser för revisorer samt, om det i annat fall finns någon särskild omständighet som kan rubba förtroendet för revisorns eller revisionsbolagets opartiskhet eller självständighet, avböja eller avsäga sig revisionsuppdraget. Om revisionsbolaget hyr ut en del av sin lokal till advokatbyrån eller tillhandahåller de i ansökan angivna tjänsterna åt advokatbyrån innebär detta ett affärsförhållande som kan rubba förtroendet för revisionsbolagets opartiskhet och självständighet. Revisionsbolaget måste i sådant fall avsäga sig revisionsuppdraget i advokatbyrån för att inte bryta mot de allmänna jävsbestämmelserna i 14 § andra stycket revisorslagen. RN kan inte medge undantag från dessa bestämmelser.

RN lämnar följande förhandsbesked.

Som anförts ovan innebär bestämmelsen i 15 § första stycket revisorslagen att revisorer och revisionsbolag inte får utöva annan verksamhet än revisionsverksamhet om utövandet kan rubba förtroendet för deras opartiskhet eller självständighet.

Det är ett grundläggande krav, för att godkända och auktoriserade revisorer skall kunna fullgöra sina yrkesplikter i enlighet med lag och god sed, att revisorerna – och i förekommande fall det registrerade revisionsbolag inom vilket de är verksamma – är oberoende i förhållande till revisionsklienterna och även i övrigt i förhållande till dem i vars intresse revisionen utförs. Den som anlitar en revisor skall kunna göra det i förvissning om att revisorn/revisionsbolaget inte står i beroendeförhållande till någon av klientföretagens intressenter eller har egna affärsintressen som konkurrerar med klientens. En förutsättning för att detta skall vara möjligt är att revisorn och revisionsbolaget i största möjliga utsträckning står fria från affärs- och sidointressen som kan komma i konflikt med ett riktigt fullgörande av revisionsverksamheten.

Enligt RN:s bedömning kan revisionsbolaget, utan att förtroendet för dess opartiskhet eller självständighet rubbas, till advokatbyrån hyra ut en del av sin lokal, med eller utan egen ingång för advokatbyrån. Oavsett om det föreligger ett sådant hyresförhållande kan revisionsbolaget till advokatbyrån sälja redovisnings- och allmänna kontorstjänster i enlighet med ansökan samt låta viss del av sin deltidsanställda personal (ej revisorer) även inneha deltidsanställning hos advokatbyrån utan att det rubbar ovannämnda förtroende. Det bör i sammanhanget noteras att såväl den angivna lokalgemenskapen – även om ingången till lokalen inte är gemensam – som det angivna administrativa samarbetet kan komma att medföra att revisionsbolaget och advokatbyrån anses som ett revisionsorgan.

Vad gäller frågan om revisionsbolaget kan tillhandahålla vissa tjänster avseende konkursförvaltning åt advokatbyrån har dessa tjänster av sökanden beskrivits på ett sådant sätt att utförandet av tjänsterna i och för sig kan vara förenligt med bestämmelsen i 15 § första stycket revisorslagen. Härvid förutsätts dock att konkurserna inte avser revisionsklienter till revisionsbolaget eller till någon inom detta bolag verksam revisor. Dessutom förutsätts att ingen av nämnda revisionsklienter är borgenär av någon betydelse i konkurserna och att konkurserna inte heller i övrigt medför mer än obetydliga beröringspunkter med revisionsklienter. Under ovan angivna förutsättningar bedömer RN att lämnandet av ifrågakvarande tjänster inte rubbar förtroendet för revisionsbolagets opartiskhet och självständighet.

RN vill erinra om skyldigheten för revisionsbolaget att iaktta de allmänna jävsbestämmelserna i 14 § revisorslagen. I detta sammanhang bör särskilt uppmärksammas vad RN ovan uttalat om hinder för revisionsbolaget att inneha revisionsuppdrag i advokatbyrån.

Detta förhandsbesked upphör att gälla om förhållandena ändras eller vid författningsändringar som påverkar den fråga beskedet avser.

Ärendet har avgjorts av RN:s ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Arne Bækkevold, Elisabet Fura-Sandström, Klas-Erik Hjorth, Margit Knutsson, Jan-Erik Moreau, Claes Norberg och Eva-Britt Nordhall. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell, chefsjuristen Per Eskilsson och avdelningsdirektören Lena Sandnes, föredragande.